Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003802

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-09-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коцупал Данііл Валерійович

2. Daniil V. Kotsupal

Кваліфікація: 281

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-8635-1494

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 281

Назва наукової спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 281 Публічне управління та адміністрування

Дата захисту: 18-11-2025

Спеціальність за освітою: державне управління

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10973

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.13.11

Тема дисертації:

1. Запровадження інституційних механізмів лобістської діяльності в публічному управлінні України
2. Implementation of institutional mechanisms of lobbying activity in Ukrainian public governance

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена теоретичному обґрунтуванню та розробці науково-практичних рекомендацій щодо запровадження інституційних механізмів лобістської діяльності в публічному управлінні України. В дослідженні на основі узагальнення широкого спектру тлумачень лобізму дано визначення поняття "лобістська діяльність" як діяльності окремих осіб або їх груп, які не є представниками або пов'язаними з органами публічної влади, що полягає в здійсненні ними законного впливу на прийняття чи неприйняття відповідних владних рішень задля задоволення їх інтересів або інтересів осіб, яких вони представляють. Обгрунтовано доцільність коригування в Законі України "Про лобіювання" визначень базових понять "лобіювання" та "предмет лобіювання" відповідно до європейських стандартів. Запропоновано законодавчо закріпити поняття "рішення щодо предмета лобіювання", що означає рішення про: планування розроблення, розроблення, внесення на розгляд суб'єкта правотворчої діяльності проекту нормативно-правового акта;

прийняття (видання) нормативно-правового акта, внесення змін до нього, втрату ним чинності або його скасування; утримання від будь-яких дій щодо предмета лобіювання. Узагальнено характерні особливості сучасного лобізму, до яких включено: значні можливості впливу на публічну політику, а тому – на добробут і рівень життя в суспільстві; вихід за межі окремих держав, активне здійснення на наднаціональному рівні; постійне набуття нових характеристик та інструментів, зокрема, в зв'язку з розвитком цифрових технологій та соціальних мереж; створення суттєвих загроз і ризиків для національної безпеки та сфери публічного управління. Виділено сукупність ключових чинників впливу, що потребують врахування при формуванні інституційних механізмів лобістської діяльності в публічному управлінні, а саме: політичні – особливості політичного режиму; історичні – традиції взаємовідносин громадян та держави; соціальні – наявність груп інтересів, які готові використовувати легальні лобістські практики; інституційні – специфіка публічного управління та його комунікацій із суспільством; правові – законодавчі передумови для цілісного регулювання лобістської діяльності; ідеологічні – визначення ролі й місця лобізму в системі представництва інтересів у державі. Сформовано концептуальне бачення повної імплементації в Україні європейських стандартів лобістської діяльності, що передбачає: чітке законодавче розмежування лобізму та діяльності громадських об'єднань, інших неприбуткових структур щодо управління державними справами; запровадження періодичної звітності посадових осіб, які займають відповідальне або особливо відповідальне становище, про лобістську діяльність щодо них; розвиток регулювання етичних аспектів діяльності суб'єктів лобістських відносин; коригування підходу щодо обмежень і прозорості лобістської діяльності колишніх публічних посадових осіб; детальну регламентацію функцій державного контролю в сфері лобізму; створення спеціалізованого веб-сайту з питань лобістської діяльності; розробку й реалізацію державної цільової програми інформаційно-освітньої діяльності з метою досягнення позитивного суспільного сприйняття лобізму; встановлення періодичної звітності уповноваженого державного органу в сфері лобістської діяльності; формування системи санкцій для лобістів за порушення законодавства; запровадження періодичного перегляду моделі правового регулювання лобізму; Запропоновано комплекс підходів щодо запровадження цивілізованих форм лобізму в публічному управлінні України, що передбачають: більш детальну регламентацію участі суб'єктів лобізму в роботі комітетів Верховної Ради України; законодавче закріплення обов'язкового залучення до участі в роботі консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів при органах виконавчої влади суб'єктів лобізму, які діють у відповідних сферах; утворення Національної соціально-економічної ради при Президентові України, до складу якої, поряд з державними посадовими особами, мають обиратися представники широкого кола груп інтересів; створення лобістських платформ на основі професійних лобістських асоціацій з багаторічним досвідом діяльності та високим рівнем представництва; закріплення в законодавстві загального права громадських об'єднань проводити експертизу проектів нормативно-правових актів органів публічної влади з обов'язковим врахуванням її результатів; офіційне визнання професії лобіста в Класифікаторі професій та запровадження спеціальної освіти в сфері лобізму на рівні магістра. Ключові слова: лобістська діяльність, публічне управління України, інституційні механізми, лобістське законодавство, регулювання інституту лобізму, цивілізовані форми лобізму, європейські стандарти лобістської діяльності, етика лобістської взаємодії, корупційний лобізм, зарубіжний досвід.

2. The dissertation is devoted to the theoretical substantiation and development of scientific and practical recommendations regarding implementation of institutional mechanisms of lobbying activity in Ukrainian public governance. The study, based on the generalization of a wide range of lobbying interpretations, defines the concept of "lobbying activity" as the activity of individuals or their groups who are not representatives or associated with public authorities, which consists in exercising their legitimate influence on the adoption or non-adoption of relevant government decisions in order to satisfy their interests or the interests of the persons they represent. The expediency of adjusting the definitions of the basic concepts of "lobbying" and "lobbying subject" in the Law of Ukraine "On Lobbying" in accordance with European standards is substantiated. It is proposed to legislatively enshrine the concept of "decision on the lobbying subject", which means a decision on: planning the development, development, submission for consideration by the subject of law-making activity of a draft

regulatory legal act; adoption (issuance) of a regulatory legal act, amendments to it, its loss of validity or its cancellation; abstention from any actions regarding the lobbying subject. The characteristic features of modern lobbying are summarized, which include: significant opportunities for influencing public policy, and therefore – on the welfare and standards of living in society; going beyond the borders of individual states, active implementation at the supranational level; constant acquisition of new characteristics and tools, in particular, in connection with the development of digital technologies and social networks; creation of significant threats and risks for national security and the sphere of public administration. A set of key factors of influence that need to be taken into account when forming institutional mechanisms of lobbying activity in public administration is highlighted, namely: political – features of the political regime; historical – traditions of relations between citizens and the state; social – the presence of interest groups that are ready to use legal lobbying practices; institutional – the specifics of public administration and its communications with society; legal – legislative prerequisites for the holistic regulation of lobbying activities; ideological – determining the role and place of lobbying in the system of representation of interests in the state. A conceptual vision of the full implementation of European standards of lobbying activity in Ukraine has been formed, which provides for: a clear legislative demarcation between lobbying and the activities of public associations and other non-profit structures in the management of state affairs; the introduction of periodic reporting by officials holding responsible or especially responsible positions on lobbying activities in relation to them; the development of regulation of ethical aspects of the activities of subjects of lobbying relations; adjustment of the approach to restrictions and transparency of lobbying activities of former public officials; detailed regulation of the functions of state control in the field of lobbying; creation of a specialized website on lobbying activities; development and implementation of a state target program of information and educational activities in order to achieve a positive public perception of lobbying; establishment of periodic reporting by the authorized state body in the field of lobbying activities; formation of a system of sanctions for lobbyists for violating the legislation; introduction of periodic review of the model of legal regulation of lobbying; A set of approaches to the introduction of civilized forms of lobbying in the public administration of Ukraine is proposed, which include: more detailed regulation of the participation of lobbying entities in the work of committees of the Verkhovna Rada of Ukraine; legislative consolidation of the mandatory involvement of lobbying entities operating in the relevant areas in the work of consultative, advisory and other auxiliary bodies under executive bodies; establishment of the National Social and Economic Council under the President of Ukraine, which, along with state officials, should include representatives of a wide range of interest groups; creation of lobbying platforms based on professional lobbying associations with many years of experience and a high level of representation. Keywords: lobbying activity, public administration of Ukraine, institutional mechanisms, lobbying legislation, regulation of the lobbying institute, civilized forms of lobbying, European standards of lobbying activity, ethics of lobbying interaction, corruptive lobbying, foreign experience.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Коцупал Д.В. Лобізм в публічному управлінні: сутність, особливості та функції. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського: Серія "Публічне управління та адміністрування". 2023. Том 34(73). № 5. С. 30-35.

- 2. Коцупал Д.В. Аналіз нормативно-правового забезпечення лобістської діяльності в публічному управлінні України. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського: Серія "Публічне управління та адміністрування". 2024. Том 35(74). № 1. С. 103-111.
- 3. Коцупал Д.В. Механізми регулювання інституту лобізму в зарубіжних країнах та потреби їх розвитку в Україні. Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування. 2024. № 2. С. 44-52.
- 4. Коцупал Д.В. Напрями запровадження цивілізованих форм лобізму в органах публічної влади України. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського: Серія "Публічне управління та адміністрування". 2025. Том 36(75). № 1. С. 87-94.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U002260

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Олена Вікторівна

2. Olena V. Klymenko

Кваліфікація: д. держ. упр., доц., 25.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3555-4604

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яровой Тихон Сергійович

2. Tykhon Yarovoi

Кваліфікація: д. держ. упр., доцент, 25.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7266-3829

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти «Університет трансформації майбутнього»

Код за ЄДРПОУ: 45630188

Місцезнаходження: вул. Ремісничa, 28, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Олександр Геннадійович
2. Oleksandr G. Bondarenko

Кваліфікація: д. держ. упр., доц., 25.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1755-3333

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан Захисників України, буд. 3, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Євмєшкіна Олена Леонідівна
2. Olena L. Yevmieshkina

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6006-7563

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Масик-Бєсова Марія Зіновіївна

2. Mariia Z. Masyk-Biesova

Кваліфікація: к.держ.упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6935-6695

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Горник Володимир Гнатович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Горник Володимир Гнатович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, Масик Марія Зіновіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна